

Datum
2020-11-26

Adress

Diarienummer
GYVF-2020-1852

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av motion från Mohamed Yassin (MP) om elever som inte är i behov av att undervisas i Svenska som andraspråk STK-2020-673

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av motion från Mohamed Yassin (MP) om elever som inte är i behov av att undervisas i Svenska som andraspråk.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter har etablerade arbetssätt för svenska som andraspråk-elever. Möjligheten att ta fram bedömningsinstrument i Malmö stad enligt motionens yrkande är huvudsakligen en fråga för grundskolenämnden då det är inom deras verksamhet bedömningarna sker som sen blir styrande för elevernas vidare skolgång. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser positivt på åtgärder som ökar likvärdigheten samt säkerställer att så många elever som möjligt läser svenska istället för svenska som andraspråk men kan inte yttra sig om eventuella åtgärder inom grundskolenämndens ansvarsområde.

Andelen legitimerade lärare med behörighet att undervisa i svenska som andraspråk är högre än rikssnittet inom nämndens verksamheter. Vem som får i uppdrag att bedriva undervisning i svenska som andraspråk på en skola är rektorns ansvar. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser det som möjligt att kartlägga de elever som idag läser svenska som andraspråk om ett sådant uppdrag skulle ges.

Yttrande

Nämndens yttrande disponeras utifrån motionens tre yrkanden. Det framgår inte om motionen enbart avser gymnasieskolan eller hela gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde, d.v.s. även vuxenutbildningen. Tyngden i remissvaret ligger på gymnasieskolan men vuxenutbildningen berörs där det är relevant.

1. Att grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ges i uppdrag att se över vilka elever som idag läser svenska som andraspråk och att samt-

liga elever ges möjlighet att genomgå en ny bedömning utifrån objektiva kriterier så att eleven får läsa rätt svenska.

För läsåret 2020/2021 har 1749 elever i Malmö stads kommunala gymnasieskolor, inklusive introduktionsprogram och gymnasiesärskola, svenska som andraspråk i sin studieplan. Nämnden ser det som möjligt att genomföra en kartläggning inom sitt ansvarsområde om ett sådant uppdrag ges. Ett sådant uppdrag utformas med fördel som ett pilotprojekt där initialt en eller ett par skolenheter kartläggs. Ett eventuellt uppdrag att genomföra en kartläggning bör först diskuteras och förankras med de verksamheter som får uppdraget. Vad gäller ny bedömning utifrån objektiva kriterier besvaras detta under yrkande tre nedan.

2. Att lärare som undervisar inom svenska som andraspråk har behörighet för ämnet.

Andelen legitimerade lärare med behörighet att undervisa i svenska som andraspråk är högre än rikssnittet inom både Malmö stads kommunala gymnasieskolor och inom vuxenutbildningen. Det är rektorn på respektive skola som beslutar om hur skolan ska organiseras och fördelar resurser efter elevernas olika förutsättningar och behov. Nämnden, och i förlängning centrala stödfunktioner på förvaltningen, kan skapa förutsättningar för rektorerna att utföra sitt uppdrag men kan inte i detalj styra över och bestämma vem en rektor ger i uppdrag att bedriva undervisningen i svenska som andraspråk på skolan.

3. Att grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen tar fram gemensamma bedömningsinstrument för svenska som andraspråk som bygger på objektiva kriterier för Malmös skolor.

Det finns etablerade arbetssätt inom nämndens verksamhetsområden för svenska som andraspråk-elever, både inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Bedömningen om en elev ska läsa svenska eller svenska som andraspråk görs i huvudsak i grundskolan och blir styrande för vad eleven läser i gymnasieskolan. Det förekommer att elever byter från svenska som andraspråk till svenska, både inom gymnasieutbildningen och vuxenutbildningen, men de flesta läser vidare i det spår som de läst i grundskolan eller det spår som de valt (gäller vuxenutbildningen).

Eftersom bedömningar om en elev ska läsa svenska eller svenska som andraspråk i huvudsak görs inom grundskolan bör yrkandet om bedömningsinstrument huvudsakligen besvaras av grundskolenämnden. Nämnden har tagit del av grundskoleförvaltningens rapport *Fördjupat underlag kring undervisningen i svenska som andraspråk*, augusti 2020, samt Skolinspektionens rapport *Svenska som andraspråk i årskurs 7-9*, januari 2020, och den problematik som belyses där gällande likvärdig bedömning och omprövning av bedömningar. I grundskoleförvaltningens rapport framförs att det, på nationell nivå, behöver förtydligas i lagtext samt tas fram material som ger stöd i bedömningar. Nämnden ser positivt på ett nationellt framtaget bedömningsmaterial om detta kan öka likvärdigheten i bedömningarna.

Som nämns ovan anser nämnden att det huvudsakligen är en fråga för grundskolenämnden att besvara om det är möjligt och lämpligt att ta fram bedömningsinstrument för Malmö stad

enligt motionens yrkande. Nämnden ser positivt på om det kan tas fram bedömningsinstrument och kriterier som ökar likvärdigheten för elever i Malmö stad och där utgångspunkten är att eleven läser svenska eller svenska som andra språk utifrån en välgrundad identifiering av språkliga kunskaper och behov, men hänvisar i övrigt till grundskolenämndens svar.

Nämnden vill även särskilt framföra att det är rektorn på en skola som ansvarar för bedömningen om en elev ska läsa svenska eller svenska som andraspråk och att bedömningsinstrument och eventuella kriterier måste utformas som ett stöd för rektorer i detta arbete.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanfattande bedömning

Det finns etablerade arbetssätt inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter för svenska som andraspråk-elever. Huruvida det behövs tas fram bedömningsinstrument och kriterier i Malmö stad hänvisas i huvudsak till grundskolenämndens svar.

Andelen behöriga lärare är högre än rikssnittet både i Malmö stad kommunala gymnasieskolor och inom vuxenutbildningen. Det är rektorernas ansvar vem som ges ansvar för att undervisa i svenska som andraspråk på en skola.

Nämnden ser det som möjligt att genomföra en kartläggning inom sitt ansvarsområde om ett sådant uppdrag ges.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår gymnasie- och vuxenutbildningen att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionens första förslag och att anse motionens andra och tredje förslag besvarade.

Ordförande

.....
Juan-Tadeo Espitia (S)
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Lars Rehnberg
.....